

צ'ון, לנדלען לברענען לידען לידען

В. Велебни

Пловдивъ

ידיעון הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו, מס' 3

משה איל פאסטור אינפ'רינטי
דיל סנה.
לה הגדה די סאראי,
איל סיקלו 14

"איסטי אים און טיימפו
די פינסאר, מידיטאר אי
אונירסי קון איל
ריפ'לוריסמיינטו די לה
נאטורה."

Pesah Alegre!

La fiesta de Pesah, ke se yama tambien 'El Tiempo de Nuestra Liberta', sinyifika, no solo la salida de los ijos de Israel de Ayifto, sino tambien la salida de kada uno i uno de mozotros de sus 'Ayiftos' partikuleres.

En este tiempo del anyo espajamos i avrimos todos los bogos ke eran serrados durante el invierno - en kaza i en muestra alma - kitando todo lo ke ya no es demenester.

Este es un tiempo de pensar, meditar i unirse kon el refloresimiento de la natura.

La Autoridad Nasionala del Ladino i su Kultura vos dezea, keridos amigos i amigas, moadim lesimha, i ke tengash Pesah kasher i alegre kon vuestros famiyas i amados.

פסח אליגרי!

לה פייסטה די פסח, קי סי ייאמה טאמבין 'איל טיימפו די מואיסטרה ליברטה', סיניפיקה, נו סולו לה סאלידה די לוס איזים די ישראל די אייפ'טו, סינו טאמבין לה סאלידה די קאדה אונטו אי אונטו די מוזוטרוס די סוס 'אייפ'טוס' פארטיקולירס.

אין איסטי טיימפו דיל אניו, איספאז'אמוס אי אב'רימוס טודוס לוס בוגוס קי איראן סיראדוס דוראנטי איל אינצ'ירנו - אין קאזה אי אין מואיסטרה אלמה - קיטאנדו טודו לו קי ייה נו אים דימיניסטי.

איסטי אים און טיימפו די פינסאר, מידיטאר אי אונירסי קון איל ריפ'לוריסמיינטו די לה נאטורה.

לה אטורידאד נאסיונאלה דיל לאדינו אי סו קולטורה ד'ס דיזאה, קירידוס אמייגוס אי אמייגאס, מועדים לשמחה, אי קי טינגאש פסח קשר אי אליגרי קון ד'אייסטרוס פאמייאס אי אמאדוס.

חוג הלאדינו בראשון לציון

"בראש מעיינינו: שמירת תרבות הלאדינו והנחלתה לכל"

מימין לשמאל: שמוליק נתן, מלי ויושקו קרן, לבנה נתן, מנורה ודני פלומו

כך אומרים לבנה ושמוליק נתן, ממייסדי חוג הלאדינו של ראשון לציון. ראשיתו של החוג, הם מספרים, בקורס הקיץ של הרשות, שבו השתתפו בשנת 2009: "באנו לקורס כדי להעשיר את ידיעותינו בכל הקשור ליהדות ספרד: מנהגים, הוו', היסטוריה, שירים וחשיבות הנחלת תרבות הלאדינו לדורות הבאים". יחסי החברות שנתקמו בינם לבין חברים נוספים בקורס הביאו להקמת הגרעין הראשון של החוג, שנכנס לשנת פעילותו הרביעית.

תחילה נערכו המפגשים באולם קטן, לקהל מתעניינים נאמן. עם הזמן, התרחבו השורות, והפעילויות הועברו לאולם גדול במתנ"ס בעיר. "באירועים שלנו, אנו מוצאים, בין השאר, צעירים, בני הדור השני, הכמהים להתחבר לשורשים", אומרים לבנה ושמוליק, ומציינים כי בין המשתתפים הקבועים יש גם אורחים שאינם ממוצא ספרדי כלל, אך תרבות הלאדינו העשירה מרתקת אותם.

באירועים שלנו משתתפים צעירים, בני הדור השני, הכמהים להתחבר לשורשים

מלבד הפעילות החודשית: ערבי שירה, הרצאות וערבי סיפורים ופתגמים, קיים החוג בראשון לציון גם שיעורי לאדינו, טקסי זיכרון לשואת יהודי ארצות הבלקן וסיור לבית מורשת יהדות יוון.

כל חברי ועד החוג: בני הזוג נתן, מנורה ודני פלומו, ומלי ויושקו קרן (בתמונה העליונה), פועלים בשיתוף פעולה ובהרמוניה להצלחת החוג, כשהמטרה העומדת לנגד עיניהם היא שמירת תרבות הלאדינו והנחלתה לכלל. הם מציינים כי הם זוכים לאוזן קשבת ולסיוע מהרשות הלאומית לתרבות הלאדינו ומעובדיה.

אפרטימ אף פאילאיות חוג הלאדינו
בראשון לציון,
התקשרו אלבנה או שמוליק נתן,
טלפון: 052-4831531

חדשות ועדכונים מהוועד המנהל

נושאו של יום העיון שתקיים רשות הלאדינו ב-19 במאי, בשיתוף מרכז גאון, יהיה 'השבתאים'. בסימו של יום העיון, יענקו, על פי המסורת, מלגות עידוד לסטודנטים המשתתפים בקורסים ללימוד לאדינו ותרבותה באוניברסיטאות השונות.

במקביל, החלו ההכנות לקראת יום הלאדינו הבינלאומי, בחנוכה הבא. על פי המתוכנן יתקיימו ביום זה אירועים שיוקדשו כל כולם לתרבות הלאדינו במרכזים שונים ברחבי העולם.

הוועד המנהל של הרשות החליט לתמוך בכמה מיזמים, ובהם 'מקהלאדינו', מופע מקהלות לאדינו, במסגרת פסטיבל ירושלים לאומנויות שנערך החודש, הפקת תקליטור של הקלטות נדירות של חזנות נוסח סלונקי, השתתפות בהוצאת ספר על קהילת איזמיר, וספר לכבוד פרישתו של פרופ' יום טוב עסיס.

רשות הלאדינו רואה בקירוב הדור הצעיר לשפת הלאדינו ותרבותה ערך עליון, ובישיבתו הקרובה של הוועד המנהל, יוקדש עיקר הדיון לנושא הזה.

TABLO DE ANUNCIOS

אודיצין

דוקרי הלאדינו והחברה
בישראל

עם פרופ' מואל רפאל

19:30 - 22.4.13

פרטים אצל שרה שבתאי: 08-9700067

סוף שבוע פסח הלאדינו
כאילת

25-27.4.13

פרטים פלפון: 03-5361666

הספרי האחרון

ד"ר אליעזר פאפו

2.4.13

מועדון הסרט היהודי-ספרדי
במכון סרוואנטס תל אביב

פרטים: 052-8355366

פרטים נוספים וצור
פצילות פאתר האיןטרנס
לרשות הלאדינו

www.ladino-authority.com

שני סירים לירושלים

הרובע היהודי, מונה
יהודה, הבוסתן הספרדי

25.4.13-1 4.4.13

בואו לשוחח בלאדינו

עם קובי זרקו

2.4.13 חולון

בשעה 20:00

לפרטים:

052-2445319

קריית אלון-לני תקווה

Kaminando i Avlando

מכש שמה הלאדינו
עם פניה אהרונאויץ

יתקיים ב-2.4.13

פרטים: 050-7599005

למכי

דייהמסו

כחדם

052-8293377

יום שני הלאדינו במסגרת תוכנית 'יום השואה'
במסגרת הרשות הלאדינו

ניצלנו בזכות
האזרחות הספרדית

במסגרת ארועי יום השואה

הרשות הלאדינו יקרה את השיתוף האיןטרנס
היחיד המספק יוזמות ספרדיות-סלונקיות ונכיון
של לשון השואה

השיתוף הלאדינו המספק המספק

השיתוף הלאדינו המספק המספק
השיתוף הלאדינו המספק המספק

”סאל אי אימביזה קומו אים לו קי סי סאצין אינריקיסיר. אי אים קי מיינטרים די לה גיררה קואנדו מי דאצ’אן קואזאס אה אימבארקאר, ליו מי רוב’אצ’ה לה מיטאל; קואנדו מי דאצ’אן קאש’אס יינאס, ליו לאס מאנדלדאצ’ה מידיאס; אי קואנדו ציניאן לוס אמבארס מיזו די מי, אינטריגארלוס אל פאטרו, ליו נו לים דאצ’ה די לאס קאש’קאס אה לאס נואיזיס – אי אנסי ליו מי אינריקסי אי מירקי קורטיזוס אי מירקי צוטיקאס; אי... איל דייו קי מי גואדרי אסטה איל קאצ’ו.”

Sal i embeza komo es lo ke se saven enrikeser. I es ke mientras de la gerra kuando me davan kozas a embarkar, yo me rovava le metad; kuando me davan kashas yenas, yo las mandava medias; i kuando venian los ambares mezo de mi, entregarlos al patron, yo no les dava de las kashkas a las nuezes - i ansi yo me enrikesi i merki kurtijos i merki botikas; i...el Dio ke me quadre asta el kavo.

Tomada del Seder Agada shel Pesah : Im pitron ba-lashon a-sefaradi, Livrono, Italia, 1888.
La agada entera aparese en el sitio de la Biblioteca Virtual del Patrimonio Bibliográfico.

צא ולמד איך אנשים מסוימים יודעים להתעשר. העניין הוא שבמשך המלחמה, כשהיו נותנים לי מטען להעלות לאנייה, הייתי גונב מחצית ממנו; כשהיו נותנים לי ארגזים מלאים, הייתי שולח חצי מתכולתם; וכשהיו מגיעים דרכי ארגזי חיטה או קמח כדי להעביר אותם לבעלים, הייתי נותן להם את הטפל ושומר לעצמי את העיקר - וכך התעשרתי וקניתי חצרות וחנויות, ו...אלהים שישמור עליי עד הסוף.

De la Agada por los Gevirim Nuevos, kompuesta por Alexander Ben Giat en Izmir en 1920, i ke aparese en el nuevo libro del Dr. Eliezer Papo 'והתלת לבנך ביום' והתלת לבנך ביום' ke hue publikado kon el apoyo de la Autoridad Nasionala del Ladino i su Kultura.

ידעון הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו כתיבה ועריכה: מתן שטיין תמונת השער: זוג יהודים ספרדים, פלובדיב, בולגריה, 1900. מתוך אוסף התמונות של אנריקו איסאקו, ארכיון הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו.	 הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו רח' המלך ג'ורג' 16 ירושלים, 90627 טלפון: 624-3068 (02) דואר אלקטרוני: Dollylad@bezeqint.net אתר אינטרנט: http://www.ladino-authority.com
--	---